

○ سَمِ الْعَدْلِ الْحَمْدُ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى فِرْعَوْنَ

سوره مبارکه انشراح

شرح صدر و برنامه ریزی منظم به سوی خدا

گزاره‌هایی از سوره

الم نشرح لك صدرک

- خداوند به پیامبر صلی الله علیه و آله شرح صدر داده است.
  - استفهام از پیامبر صلی الله علیه و آله در خصوص شرح صدر داشتنش، به عنوان ابراز محبت و تسلی جان مبارک اوست.
  - با شرح صدري که به پیامبر صلی الله علیه و آله داده شده است سختی‌های هدایت برای ایشان آسان شده است.
  - شرح صدري که به پیامبر صلی الله علیه و آله داده شده، وعده‌ای در خصوص افزایش امکان هدایت کردن، توسط ایشان است.
  - شرح صدر، صبر و مقاومت در برابر مشکلات را افزایش می‌دهد.
- و وضعنا عنک وزرک الذی انقض ظهرك
- یکی از مسائل مرتبط با شرح صدر، ایجاد شرایط پایداری در برابر بار سنگین مسئولیت است.
  - پیامبر صلی الله علیه و آله در راه انجام رسالت خود سخت‌ترین سختی‌ها را تحمل کرده است.
  - پس شرح صدري که خدا به پیامبر صلی الله علیه و آله داده است، چیزی است که کمک و یاری به سنگینی بار رسالت ایشان بوده است.
- و رفعنا لك ذکرک

- بالا بردن ذکر از مسائل مرتبط با شرح صدر است.
- با رفعت نام پیامبر صلی الله علیه و آله امکان هدایت برای دیگران بیشتر می‌شود و طبعاً مستلزم شرح صدر بیشتری برای پیامبر صلی الله علیه و آله است.
- رفعت ذکر از نشانه‌های موفقیت‌های پیامبر صلی الله علیه و آله در امر رسالت است.
- هر کسی که با پیامبر صلی الله علیه و آله و در خط اوست به تبع ایشان، دارای نامی پر آوازه است.

فان مع العسر يسرا

- انسان‌ها باید بپذیرند که در زندگی دنیا سختی وجود دارد؛ و نیز بدانند همراه با هر سختی، آسانی است.
- برای انسان‌ها سختی و آسانی متفاوت است. به همین دلیل، به خیال باطل خود، آسانی را انتخاب می‌کنند؛ در حالی که پس از هر سختی آسانی است. پس اگر سختی را انتخاب کنند، حتماً به آسانی می‌رسند.
- خداوند که بار مسئولیت داده، آسانی را نیز در کنار سنگینی این بار قرار داده است.

ان مع العسر يسرا

- این جمله علاوه بر تأکید جمله قبل، به تنوع عسرها و یسرها نیز اشاره دارد.
- تأکید این جمله نشان از عدم باور نوع انسان نسبت به این قانون است. این عدم باور موجب می‌شود تا انسان نفع و ضرر خود را اشتباه انتخاب کند.
- آسانی به طور طبیعی مطلوب انسان است ولی از نظر رشد الزاماً دارای رشد بیشتری نیست. بنابراین لازم است اصل را در انتخاب مسیرها به میزان رشدی که در آن نصیب فرد می‌شود گذاشت.

فاذا فرغت فانصب

- زندگی انسان از دو مقطع فراغت و نصب تشکیل شده است. این دو مقطع با ضحی و لیل نیز ارتباط دارد.
- انسان در زمانی که فارغ از انجام کاری می‌شود، باید بی‌درنگ کار دیگری را برای انجام در نظر داشته باشد.
- فراغت و انصاب در کارها همواره به دنبال یکدیگرند.
- این آیه انسان را از انجام کارهای متشتت و درهم و برهم نیز منع می‌کند.
- شروع هر برنامه‌ای در زندگی به طور طبیعی با سختی‌هایی همراه است. به صورت قطعی استواری در اجرای برنامه باعث سهولت در انجام آن کار می‌شود.

و الي ربك فارغب

- جهت هر کار، تعیین کننده ارزش آن کار است و ارزش هر کار به میزان اخلاصی است که برای خدا در نظر گرفته می‌شود.

- هم باید برای کار و هم برای ارتقا جهت آن برنامه ریزی کرد.
- خداوند از پیامبرش می خواهد که تمایل و جهتش به سوی خدا باشد و به تبع او همه باید چنین باشند.